

епископ Александар (Милеант)
САБЛАЗАН ОКУЛТИЗМА

Шта гура просвећене људе XX века да се обраћају таквим ненаучним и сумњивим занимањима, какво је призивање духова? Одговор на то питање се састоји у томе што ниједна наука и материјалистичко учење не могу да одговоре на највиша човекова питања. Нешто у сваком од нас тражи оно вишње, духовно, жедно је одговора на начелна питања: зашто живимо, да ли постоје други светови и савршеније форме постојања, шта

нефизичким силама. Али ти одговори су лажни, а рецепти - погубни. Најстрашније је то што они у човеку гуше страх Божији и осећање одговорности за своје поступке. Пали дуси сугеришу почетнику - окултисти да нема ни суда Божјег, ни вечних мука, него да је, напротив, тамо све лако и пријатно. Зато се богати знањима и упијају силу која ти се нуди. И, заиста, неки пут се, као резултат окултних делатности, код човека јављају необичне способности - телепатија,

Људи су данас непрестано заузети и стално су "у машини" - и можда је то план ђаволов да обмане ако је могуће и изабране! Последица овога јесте да (и побожни) људи запостављају своје спасење. На пример, данас морамо да учимо или да читамо, и зато немамо времена да се молимо, немамо времена да идемо на богослужења и немамо времена за Свету Тајну Исповести и за Свето Причешће! Сутра ћемо морати да идемо на овај или онај скуп или састанак, мораћемо да испунимо друштвене и личне дужности и опет - нећемо имати времена за Бога! Прекосутра морамо да идемо на венчање и да завршавамо друге породичне обавезе, и опет нећемо моћи да се бавимо духовним стварима. Ми тиме, уствари, непрестано понављамо Богу: Молим те, изговори ме ... не могу доћи (в. Лк 14,19-20).

Господ је рекао: Иштите најприје Царство Божије и правду Његову, и ово ће вам се све додати (Мт 6,33). Царство Божије је - обожење, стицање благодати Духа Светога. Када благодат Божија уђе у човека и обитава у њему, човек тада живи по Богу Кроз оне који су се обожили, благодат Божија улази у животе свих осталих људи, и ми, преко обожених људи, општимо са Царством Божијим.

архим. Георгије Капсанис

нас чека с оне стране гроба, да ли постоје нефизичке силе које човеку могу да помогну у надилажењу физичких закона и налажењу трајне среће? И људи, не знајући или игноришући хришћанско учење, обраћају се езотеричким учењима. Та учења претендују на то да одговарају на дубока принципијелна питања постојања и отварају приступ

визионарство, способност лечења "биопољем" или покретања предмета на удаљености (телекинеза), итд. Али, као што видимо, те способности се у њему нису развиле самостално, него у сарадњи са нечистим духовима, и зато су оне врло опасне и штетне.

манастир Подмаине - храм Успења Пресвете Богородице
са благословом игумана јеромонаха Рафаила

ВАСКРСЕЊЕ

ТРИНАЕСЕТА НЕДЕЉА ПО ДУХОВИМА

Мт. 21, 13 - 24, зач. 87;

1Кор. 16, 13 - 24, зач. 166;

св. муч Мирон, преп. Илија Калабријски

архимандрит Рафаил (Карелин)

МИСТИКА И РЕЛИГИЈА

По чему се мистика разликује од религије? Мистика представља искуство додиром с вечношћу, осећање највише реалности, осећање онога што јесте тајанствено Биће, Које стоји над текућом бујицом времена, ван граница материјалног света и истовремено пронице у ову материјалност и обасјава је. Мистика је доживљај тајанственог сусрета с Оним Ко је неухватљив за људску мисао, недоступан за телесна осећања, неизрецив речју; с Оним Ко је истовремено у нашој близини и бесконачно далек, Ко је у тренутку сусрета највећа очигледност и истовремено увек остаје непојаман; Ко нас тражи, али жели да ми Њега тражимо; Ко је за човека највећа срећа, ради поседовања Којег се треба одрећи себе и покорити свој дух Њему. Ако се мистичар упита за име Бога, он ће рећи: "Прво име је Сушти (Онај Који јесте), а друго је - Непојамни."

Религија је неодвојива од мистике, међутим, обраћа се читавој целој личности отварајући пут и дајући средства за вечно богоопштење. Основа религије је

откровење, које се прима кроз веру. Вера даје знања, која се потврђују мистичким искуством. Вера открива Бога као Личност и одређује услове у којима коначно може да се сједини с Бесконачним кроз озарење Божанском светлошћу. Откровење је усмерено на три силе душе: на разум - догматика, на вољу - заповести и правила Цркве, на осећања - богослужење и молитва. Мистика је језгро или срце религије. Без ње се религија распада: догматика постаје философија, морал (заповести) - норме друштвеног морала, а богослужење - естетика. Ван мистике Црква представља социјално-историјску институцију.

Са своје стране, без религије (овде имамо у виду Православље) мистика постаје нешто субјективно, аморфно. А пошто духовни свет садржи у себи и духовно зло, концентрисано у палим анђеоским бићима мистика је ван религије сједињена с лажним религијама и доводи човека до демонизма. Зато је за нас тако важна припадност Православној Цркви, овом највишем

email: kontakt@manastirpodmaine.org
интернет презентација: manastirpodmaine.org

критеријуму духовне истине. Због тога нам теозофија и екуменизам изгледају као добровољно разоружање пред силама космичког зла и демонском лажју. Православна мистика се заснива на осећају тајне, осећању свештеног страха пред Саздаоцем света и у извесном смислу пред Његовим створењима у којима мистичар као да види

или да га да сатани. Зато су мистичару неопходни аскетизам и послушање Цркви. Без аскетизма, који укроћује страсти и без послушања Цркви као извору освећења, он се лишава помоћи благодати -јединствене силе која је у стању да обузда демонске импулсе у човековој души.

Католицизам је изврнуо појам

Прича о злим виноградарима односи се углавном на Јевреје, који избише, каменоваше или убише Божје пророке и изасланике, послане да приме плод од њих као Божјег винограда рукосада. Најзад убише и Сина Божјег Месију. Због тога бише од Бога љуто кажњени а виноград би предат хришћанима. Али је ова прича типична за сваког нехатног хришћанина, који не даје Богу никаква рода од душе своје, него одбацује и презире пророке, апостоле, оце и учитеље, па најзад одбацује и Сина Божјег свога Спаситеља. Због тога бива и он од Бога проклет и одбачен. Да не буде то с нама Србима, брате Теодуле! Но ка ко су крштени народи хришћанског Запада отишли у разне јереси и безмало одбацили Христа сасвим, то ће се од њих узети виноград Господњи, тј. црква Божија, и дати незнабожцима на Истоку, Индији пре свију, као што је некад узет од Јевреја и предат незнабожцима као савеснијим виноградарима.

свети владика Николај

сенку Божанства.

Мистика је нераскидиво повезана с аскетизмом. Првородни грех који је погодио читаво човечанство испољава се у демонским импулсима и страстима. Човек је спој добра и зла, узвишеног и ниског, анђеоског и демонског. Он се стално налази у стању унутрашње борбе са самим собом; он је раскрсница мрачних и светлих сила које делују на његову душу. Његова воља личи на клатно које се колеба између два пола - врлине и греха. Његово срце је драги камен који може да поклони Богу

о првородном греху и тиме "успављује" човека. Он је аскетизам свео на минимум оставивши га у наслеђе само малобројним монашким орденима. Протестантизам обично на аскетизам гледа као на патологију. Сликвито говорећи, католицизам је срушио зидине аскетике, а протестантизам је однео њихово последње камење за изградњу светских кућа. Он је аскетизам заменио другим појмовима: умереност, штедљивост и поредак. И у католичкој и у протестантској религији мистика је уништена или деформиса-

на. У једном случају њу ће заменити морализам, а у другом она често стиче окултни карактер (због чега у наше време постоје и постају популарни различити окултни токови и школе).

Природно је да човек који је изгубио или деформисао своје мистичко осећање, за којег је религија сведена на морал никако не може да схвати каква је разлика између Православља, католи-

вању њихове вредности. Ако човеку сви предмети изгледају као да су обојени једном бојом, ово не говори о ширини погледа, о оштрини вида, већ о болести очију. Кад би неко изјавио да између философских система нема разлике и да се сви подударају у главном људи би га назвали незналицом, човеком који није упознат с различитим философским постулатима. А овде ми

Онај који од Господа тражи благодат, мора да трпи тескобу и искушења, без обзира на то како она долазе. Ако у време искушења негодује и не покаже довољно трпљења, онда неће доћи ни довољно благодати, његове се врлине неће усавршавати и неће се удостојити никаквих благодатних дарова.

Ако је неко сазнао какав је дар Божији – да су то жалости и уопште све оно што нам искушења проузрокују — онда је уистину нашао пут Господњи. Он чека када ће она [искушења] доћи јер се њима очишћује, и трпећи их, просветљује се, и созерцава Бога.

старац Јосиф Исихаста

цизма и протестантизма. Он их је свестан као разлика у историјској традицији и негодује због чега се хришћанске конфесије, а затим и све религије уопште не уједине на основу општих моралних принципа. Веру у Православље као једину могућност истинског, благодатног богоопштења он сматра дефицитом љубави према људима, верском гордошћу, опскурантизмом, а у неким случајевима - злонамерношћу против човечанства.

Међутим, кад јувелир не би видео разлику између врста драгоцених метала и камења, већ би тврдио да су сви једнаки, људи би га назвали профаном. Његово највише знање требало је да се покаже управо у умећу разликовања њихових својстава и одређи-

тврдимо само једно: без мистике се не може схватити и оценити православна вера, човек који је лишен мистике неће бити православац, чак и ако би себе таквим сматрао, већ само рационалиста "православног обреда". Без мистике и аскетизма није могуће осетити реалност православних догми, а без исповедања догми и учествовања у црквеним Тајнама не може се стећи богатство мистике, Таворска светлост, а не лажна мистика која заслепљује човека одблесцима пакленог пламена и затим погружава душу у непробојну таму. Зато је за нас Бог највиша од свих вредности, а Православље онај тајанствени Синај на којем се Божанство јавља човеку.